

Partival 2018 i väljargrupper med olika utbildningsnivå

Sambandet mellan utbildningsnivå och partival har varit medelstarkt ända sedan 1950-talet. I det långa perspektivet spelar utbildning en allt mindre roll för människors röstningsbeteende. I närtid, ungefär sedan Millennieskiftet, kan väljarforskarna dock se ett något starkare samband mellan utbildning och partival. Denna utveckling äger rum trots att en allt större andel av väljarkåren tar en examen från universitet och högskolor.

Resultaten bjuder på få överraskningar i ljuset av jämförbara analyser av data från SVTs vallokalundersökningar och SOM-undersökningarna. Utbildningsnivå hade ett tydligt samband med partival i samband med 2018 års val. Bland personer med enbart grundskola dominerar Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna som tillsammans samlar omkring 70 procent av de röstande. Ju högre utbildningsnivå desto lägre stöd för S och SD. Bland universitetsutbildade fanns vid valet 2018 en överrepresentation av väljare som stödjer Vänsterpartiet (11 procent), Centerpartiet (11 procent), Liberalerna (8 procent) och Miljöpartiet (8 procent).

Tabell 1 Partival 2018 i grupper med olika utbildningsnivå (procent).

VU18 Utbildningsnivå	V	S	C	L	M	KD	MP	SD	FI	Övr	Total	Antal svarande
Ej fullgjord grundskola (eller motsvarande obligatorisk skola)	8	41	5	1	13	1	1	30	0	0	100	90
Grundskola (eller motsvarande obligatorisk skola)	4	40	6	2	11	6	1	30	0	0	100	1 010
Studier vid gymnasium, folkskola (eller motsvarande)	7	30	7	3	19	6	2	25	0	1	100	851
Examen från gymnasium, folkhögskola (eller motsvarande)	6	28	7	3	22	7	2	23	0	2	100	1 828
Eftergymnasial utbildning, ej högskola eller universitet	6	25	8	4	24	7	3	22	0	1	100	1 034
Studier vid högskola/universitet	11	24	9	8	21	8	6	11	1	1	100	1 013
Examen från högskola/universitet	11	25	11	8	22	6	8	7	1	1	100	2 962
Examen från/studier vid forskarutbildning	12	19	13	14	18	6	9	7	1	1	100	161

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningen 2018.

Kommentar: Medelfel per parti. Resultaten bygger på en enkätfråga om utbildningsnivå: "Vilken är din högsta utbildningsnivå?". Resultaten har viktats mot det officiella valresultatet. Utvecklingen av sambandet mellan utbildning och partival 1956-2018 kan du läsa mer om i Per Hedbergs rapport från Valforskningsprogrammet (2020:3) och i boken "Polarisering i Sverige" (Oscarsson, Bergman, Bergström & Hellström, 2021). Notera att det är få svarande i grupper som saknar grundskola eller har en forskarutbildning.